

Závěr č. 43

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 6. 11. 2006

Výklad ustanovení § 179 odst. 1 a 2 správního řádu

Řízení, která nebyla pravomocně skončena před 1. 1. 2006, se podle věty první ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu dokončí podle dosavadních předpisů. Dosavadní právní předpisy (starý správní řád) se podle věty druhé tohoto ustanovení použijí i v případě, že řízení bylo pravomocně skončeno, ale rozhodnutí bylo před 1. 1. 2006 zrušeno. Je-li rozhodnutí vydané podle starého správního řádu zrušeno a vráceno k novému projednávání nadřízeným správním orgánem v odvolacím řízení, nové projednání se povede podle starého správního řádu, byť by se tak stalo za účinnosti nového správního řádu. Bylo-li však pravomocné rozhodnutí vydané podle starého správního řádu zrušeno soudem ve správním soudnictví nebo správním orgánem v rámci mimořádných opravných nebo dozorčích prostředků po 1. 1. 2006, řízení se povede podle nového správního řádu.

Odůvodnění:

Poradní sbor se zabýval otázkou, zda v případě, kdy soud zruší podle § 78 soudního řádu správního po 1. 1. 2006 rozhodnutí správního orgánu vydané podle zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému, se bude v dalším řízení postupovat podle nového nebo starého správního řádu.

Podle ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu *řízení, která nebyla pravomocně skončena před účinností tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních předpisů. Bylo-li rozhodnutí před účinností tohoto zákona zrušeno a vráceno k novému projednání správnímu orgánu, postupuje se podle dosavadních předpisů.* Podle výkladu a contrario druhé věty tohoto ustanovení by se při každém novém projednání věci, bylo-li rozhodnutí zrušeno za účinnosti nového správního řádu, postupovalo podle tohoto předpisu bez ohledu na to, zda bylo rozhodnutí bylo zrušeno správním orgánem v odvolacím řízení, anebo v rámci mimořádných opravných prostředků nebo soudem ve správním soudnictví. Je však třeba zohlednit skutečnost, že konečné znění je výsledkem složitého vývoje při projednávání návrhu nového správního řádu v Parlamentu České republiky a jeho definitivní podoba se proto také poměrně výrazným způsobem odlišuje od původního vládního návrhu zákona.

Podle původního návrhu měl § 179 odst. 1 věta druhá znít: *Byl-li správní akt soudem zrušen a vrácen k novému projednání správnímu úřadu, postupuje se podle dosavadních předpisů, bylo-li nové řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.* Měl být vázán pouze na případy, kdy byl správní akt zrušen na základě soudního přezkumu, přičemž do stejné kategorie lze podle našeho názoru zařadit též situace, kdy bylo pravomocné rozhodnutí zrušeno správním orgánem v rámci mimořádných opravných prostředků. Tím se mělo zabránit tomu, aby byla stejná věc při novém projednávání před správním orgánem posuzována podle jiné právní úpravy a jiných procesních pravidel. Původní smysl tohoto ustanovení, tedy to, že není správné měnit procesní pravidla „v průběhu hry“ (v průběhu neskončeného správního řízení), je třeba mít na zřeteli i při výkladu současného znění ustanovení § 179 odst. 1.

Též je třeba vycházet z věty první předmětného ustanovení, podle které se pravomocně neskončená řízení dokončí podle dosavadních předpisů. Tato věta je určující, je základním východiskem při výkladu celého ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu. Bylo-li rozhodnutí zrušeno v odvolacím řízení, věc není a ani nikdy nebyla pravomocně skončena. Ustanovení § 179 odst. 1 věta druhá je proto třeba vykládat tím způsobem, že se nevztahuje na rozhodnutí, která byla zrušena a vrácena k novému projednávání nadřízeným správním orgánem v odvolacím řízení, byť by se tak stalo za účinnosti nového správního řádu.

V případě pravomocných rozhodnutí zrušených soudem v rámci správního soudnictví nebo správním orgánem v rámci mimořádných opravných prostředků lze argumentovat obdobně a nekombinovat v jednom řízení dva různé procesní režimy, při novém projednání (dalším řízení) se totiž také znovu vychází z žádosti podané podle starého správního řádu (případně ze zahájení řízení z moci úřední, které bylo též zahájeno podle starého správního řádu). Z praktického hlediska by se tedy sice z tohoto pohledu jevilo jako vhodnější neaplikovat druhou větu ustanovení § 179 odst. 1 ani na tyto případy, přestože řízení bylo v minulosti pravomocně skončeno, a nové (další) řízení vést podle starého správního řádu, pak ale vyvstává otázka smyslu věty druhé § 179 odst. 1. Při tomto výkladu by totiž toto ustanovení nebylo možné vůbec využít, přestože z původního návrhu správního řádu vyplývá, že s touto variantou (*nové řízení* je zřejmě třeba vykládat jako *další řízení* ve smyslu § 78 odst. 4 soudního řádu správního, protože ruší-li soud rozhodnutí, musí podle § 78 odst. 4 soudního řádu správního současně vyslovit, že věc se vrací k *dalšímu* řízení žalovanému, výraz *nové* řízení soudní řád správní nezná) bylo původně počítáno. Dále je třeba vzít v úvahu, že jestliže dochází k novému otevření řízení, podmínka věty první (*nebyla pravomocně skončena před účinností tohoto zákona*) není splněna, protože řízení již jednou před 1. 1. 2006 skončeno bylo. Z výše uvedených důvodů je ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu třeba vyložit tak, že pokud bylo pravomocné rozhodnutí zrušeno soudem ve správním soudnictví nebo správním orgánem v rámci mimořádných opravných nebo dozorčích prostředků po 1. 1. 2006, řízení se povede podle nového správního řádu. Podle nového správního řádu se bude postupovat při přezkumném řízení, obnově řízení a vydání nového rozhodnutí i v případech, že se tyto mimořádné opravné a dozorčí prostředky týkají pravomocného rozhodnutí

vydaného podle starého správního řádu (§ 179 odst. 2), nebylo-li ovšem příslušné řízení zahájeno před 1. 1. 2006 (§ 179 odst. 1 první věta).